

Había unha vez...
(ou da inxenuidade nos primeiros xogos)

Alicia Fernández

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

FERNÁNDEZ, ALICIA (2012 [2008]). “Había unha vez... (ou da inxenuidade nos primeiros xogos)”. *Galicia Hoxe*. “Revista das Letras”: 738 (25 de setembro), 1-8. Reedición en *poesiagalega.org*. *Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*.
<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/2307>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

FERNÁNDEZ, ALICIA (2008). “Había unha vez... (ou da inxenuidade nos primeiros xogos)”. *Galicia Hoxe*. “Revista das Letras”: 738 (25 de setembro), 1-8.

* Edición dispoñíbel desde o 3 de agosto de 2012 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

25 SETEMBRO DO 2008 - NÚMERO 738

rdl

REVISTA
DAS
LETRAS

Alicia Fernández

Alicia Fernández

había unha vez...

(ou da inxenuidade nos primeiros xogos)

Alicia Fernández Rodríguez (Escairón, 1987) é o claro expoñente dunha auténtica “nena prodixio”, autora recoñecida desde a adolescencia con varios galardóns que, ao medrar, non lle impediron desenvolver unha voz propia e escintilante. Autora, de momento, dun único poemario –*Botar o mar polos ollos* (2005)– Alicia Fernández ofrece agora en *Revista das Letras* un conxunto homoxéneo de textos que cativan o lector pola súa intensidade emocional e pola súa ousada transparencia formal. Poemas que arrincan desde un lugar remoto da consciencia para revelar as entrañas do monstro e as súas longas poutas, sempre asexantes.

un cachiño de pan para os dentes;
para que sandes, un arrolo.

outro debuxo dos meus
como agasallo. (espiral escura)

eu: presaxiando arte e beixos.

había unha vez...

agora xa dis dói-dói.

a min, logo de caer no recreo,
botábanme líquidos escuros,
(sempre mestres de bigote).
é por iso que aprendín a berrar pupa.

e xa ves:
choramos no mesmo idioma.

tiven unha colección de medos
detrás da ventá:
home do saco
coco
sacaúntos
meiga chuchona...

as cancións de berce non limpaban
bágoas.

ti non existías; (soamente no colo da avó)
eaaaaaaaeaaaaeaaaae.

dessine-moi un mouton:
repito de xeito compulsivo,
dessine-moi un mouton
dessine-moi un mouton
dessine-moi un mouton.

non sei aínda de pronuncia
d e l i c a d a, mais chego
-sen manuais-
ás ansias do principiño.

l' enfance

que ben nos agachamos
na
aresta:
como para vender arroz ou
cambiar cromos de nenas cos labios
pintadiños;
(esas mozas de estreita cintura).

tápote coas mans-edredón.

unha vella cabra que tiña sete cabritos...

e xa sei que:
a pota pequena non foi para min,
o libro das fábulas nunca o traducirei,
a perdiz de chocolate suicidouse,
o nariz seguía no meu corpo en agosto,
a turuleca é turuleta*
(isto aprendíchesmo hai pouco)

o
a
o
a

e xa sei que:
os contos dos grimm sempre remataban
ben.

rematan
rematarán

a mónica, *remexendo no inconsciente*

- que che suxire... chocolate?
- frigorífico
- primeiros xogos?
- sexo, destrución, portas vellas (as da bodega)
- vermello?
- esperanza, vergoña (é que me veu a regra moi cedo)
- medo?
- coco (pero a froita)

as palabras falan así.
con sinónimos imposíbeis.

despois preguntou ela:

- e a ti... festa?
- orquestra, prado
- fodiches nun lameiro?
- xoguei a pillar e montei nas barcas...

as palabras falan así.
expectativas.
decepción.

no meu conto non son
mariamanta nin princesa nin
rosavermella.

aquí escribo eu cada liña.
na cidade da tenda grande* ti gañas un
concurso de debuxo.
alí ela morde aos outros nenos.

védesme pequeniña?
coloco
p u n t o s s u s p e n s i v o s .

nas ponlas dos ameneiros,
toleirón, devagariño,
vai dicindo unha cantiga
para te arrolar, o ventíño.
durme, durme, meu neniño.
johán viqueira

insomnio, presentir, nana
(exercicio: atopa a palabra do día)
e os olliños marróns víanse
disléxicos
desorientados.
e non puñan novos nomes ás cousas
-non pedía iso o caderno-
e berrar: prenda! só valía fóra.

e... non sei aínda qué termo sobra;
porque levo nas mamas a inxenuidade.

e queríaos como só unha nai pode querer
aos seus fillos...

Alicia recupera á Alicia de Carroll. E con ela, o conto todo: o petit prince namorado dunha flor, a raíña de corazóns, os sete cabritiños, o coello branco. O espello. E mírase nel. Obviamente vese a si mesma (unha nena bonita que di todo o tempo que si, pero, xa volo advirto, que oculta un coitelo na saia), mais sen que por iso se lle escape un dato fundamental: o seu propio reflexo é tamén o de todas aquelas mulleres que, como ela, aprenderon o imaxinario da tribo por vía dos contos dos Grimm. Fóra da literatura, ese imaxinario asenta na nana, no xogo, na linguaxe. Alicia dálle cabida a todas as caras da orde simbólica e, aínda recoñecéndose inxenua, non dubida en preguntarse se aquilo que se lle presenta como inocente (as cinturas imposíbeis das mozas dos cromos, o medo á meiga chuchona e ás súas variantes masculinas) o é na verdade. De aí que se decida a inventar a súa propia realidade. Un conto de seu en que caiba non verse mariamanta nin princesa nin rosavermella. Un lugar onde, asumindo as limitacións propias -a pota pequena non foi para min / o libro das fábulas nunca o traducirei-, escribir do seu puño e letra cada unha das liñas do relato. Claro que iso supón certos sacrificios. Alicia enfróntaos; non lle importa ter que morder aqueles nenos que só saben vela pequeniña. Todo sexa polas conversas coas amigas en que a linguaxe parece non coincidir. Pois é a través do diálogo coa outra nena que o vermello pode ser identificado coa regra, e coa vergoña (experiencia feminina compartida) e, aínda, cabe a posibilidade de ironizar sobre aquilo que fora imposto como o sitio do terror:

-(que che suxire) medo?
-coco (pero a froita)

Logo vén o talento. Non só aquel que permite artellar en tan poucos versos un contido tan complexo, e indubitalbelmente tan acertado, como o que veño de sinalar. Tamén o brillo formal. O verso libre que se reparte sen estridencias; breve, conciso, elegante. Como unha xoia, diminuta e tallada.

A Alicia de Carroll cruzou o espello. Alicia Fernández tamén, pero cos ollos abertos. Moi consciente de que a nena que se disfraza a si mesma de nena (vestidiño rosa, zapatitos de charol) é tamén merecente dun bocado de Paraíso, iso que alguén deu en chamar a Revolución das Mulleres.

